

vise sig af Udsaldet af disse Prøver, at disse Forter ikke ere fyldestgjørende, har jeg ikke turdet vove at paatage mig Medansvarligheden for at udflyde Bygningen af det faste Fort. Det, der har forvoldt mig Lviol med Hensyn til dette Fort, er for det Første de overordentlige Vanskeligheder, under hvilke det maa bygges, idet man nemlig paa en Dybde af 24 Fods Bunde først maa søge at frembringe en D af Kampesten, inden man kan tænke paa at bygge Fortet. Smidlertid har jeg en saa stor Forestilling om vore Ingenieurers Dygtighed, at jeg er overbevist om, at naar de paatage sig at bygge et saadant Værk, ville de ogsaa kunne bygge det, og jeg har endvidere den Tillid til disse Mænd, at naar de komme til os og sige: Giv os den eller den Sum, saa ville vi bygge dette Fort, saa kunne vi være visse paa, at vi ikke ville faae Theaterbygningshistorien om igen. (Modsigelse.) Ja, det er nu min Overbevisning, og jeg tror ikke, at vi have nogen Erfaring fra tidligere Dage, som modsigte det. Det er saaledes ikke nærmest fra den Side, at Lviolene trænge ind paa mig, men det er navnlig fra den Side, at vi jo ikke kunne skjule for os selv, at om det end er et vigtigt Punkt, saa er det dog kun eet Punkt, som bliver dækket ved dette Fort, medens der er flere svage Punkter, som trænge til Forsvar. Saa vist som jeg erkjender, at vi i den senere Tid have faaet et godt Vaaben til at forsvare vore Løb og Strømme med i Søminerne, kan jeg dog ikke værgе mig for nogen Lviol med Hensyn til, om man dog ikke engang imellem fra en vis Side overdriver dette Vaabens Forsvarsevne, og om man ikke engang imellem er tilbøielig til at overse, at det ikke kan forsvare sig selv, men netop selv trænger til et Forsvar. Ved Siden deraf kan jeg heller ikke overse den Vanskelighed, at der maa udræves en langvarig Tid til at bygge et saadant Fort, og at Uveir jo mange Gange kunne trække op over vore Hoveder, inden den Tid kommer, da Fortet er færdigt. Naar Betydningen af Forsvaret fra Kjøbenhavns Søside staa klart for os, ville vi finde det beklageligt, at dette Fort ikke allerede er paabegyndt for flere Aar siden. Men nu at sige, at fordi det har været forlænge, inden vi have paabegyndt det, skulle vi hellere lade være, vi kunne dog maasse for sent med det, kan jeg ikke være med til. Jeg kan tænke mig, at den Dag kan komme, at vi om en 6 à 7 Aar, med Ulykken over vore Hoveder, kunne komme til at sige: Havde vi den Gang bygget Fortet, saa havde vi haft et Forsvar, som vi nu til vor Ulykke ikke have. Derfor giver jeg Forslaget, trods alle Lviol, min Stemme. Naar det ærede Flertal blandt sine Grunde mod dette Fort ogsaa har anført den, at det derved fastslaas, at man da ogsaa maa gaa til at befæste Kjøbenhavn fra Landsiden, kan jeg ikke indrømme Sandheden af denne Sætning. Jeg kan ikke indse andet, end at Kjøbenhavns Forsvar fra Søside i og for sig danner en selvstændig

Befæstning, som man meget godt kan tænke paa at fuldføre, uden at man derved tillige har Behov at tænke paa at bygge et lignende Forsvar paa Landsiden. For mit Bedkommende skal jeg dog ikke undlade at udtale, at jeg ser ganske vist Sagen saaledes, at vi ogsaa maa komme til at befæste Kjøbenhavn fra Landsiden. Det staa for mig saa klart som Noget, at ligesaa vigtigt det er at skabe et befæstet Støttepunkt for vor Flaade, ligesaa vigtigt er det for os at have et Støttepunkt for vor Hær paa Landjorden, og det er ikke lykkes endnu at overbevise mig om, at der findes noget andet heldigere og billigere Sted til at skabe et saadant Støttepunkt for Hæren, naar man tager Hensyn til de Midler, vi raade over, end Kjøbenhavn. Jeg indrømmer vistnok for endel, hvad der er sagt, at Sjælland er vor naturlige Fæstning; men jeg tror dog, at Ingen af os kan overse, at Sjælland med sin udstrakte og flade Kyst er en meget svag Fæstning, og tiltrods for Alt, hvad der siges om Vanskeligheden ved en fjendtlig Landgang, vide vi Allesammen, at den ikke er umulig, at den kan lade sig iværksætte. Der er en Tale, som jeg har hørt fra flere Sider, at vor Hær ikke skulde kæmpe med den samme Færdighed og med samme Mod, naar den vidste, at den havde en Fæstning i ryggen, som naar den ikke havde den. Den Tale kan jeg ikke forstaa, det staa for mig, at man ikke behøver at være nogen saglyndig Militær, men blot at bruge sin naturlige Forstand for at se, at, naar en Hærfører og en Hær veed, at selv om det skal gaa dem ulykkelig paa Kampens Dag, de dog have et Sted at søge tilbage til for at samle Stumperne, at det maa give en ganske anden Færdighed til at slaas til det Yderste end, naar den veed, at, naar den er slaaet paa den Valplads, er der intet andet Vilkaar for den, end at spredes og oprives, og se det, som man havde kaldt dens Fæstning, forvandles til et Fængsel, hvor der intet Andet er tilbage end at overgive sig paa Naade og Unaade. Hvis ærede Medlemmer kunne vise mig et andet Sted, hvor man heldigere kan anlægge en sliq Befæstning end udenom Kjøbenhavn, saa for mig gjerne; men jeg har endnu ikke set Noget fremkomme med en Paavisning af et Sted, hvor det kan ske. Jeg kan indrømme, naar de ærede Medlemmer af Flertallet sige, at det er uheldigt, at vi have Altting samlet i vor Hovedstad, at det havde været bedre, at det ikke havde været saa; men det er en Kjendsgjerning, at vi nu engang have det, og det forekommer mig, at der ikke er fremkommet Noget, som kan overbevise mig om, at der findes andre Steder, hvor vi kunne henflytte og heldigere opbevare vor Flaade, Beholdninger og andre Samlinger, og hvor skulle vi skaffe Midler tilveie for saadanne overordentlige Foranstaltninger, som ganske vist ville blive meget kostbare, end det at søge saa godt som muligt at fikre det, som det nu er? Jeg tror,